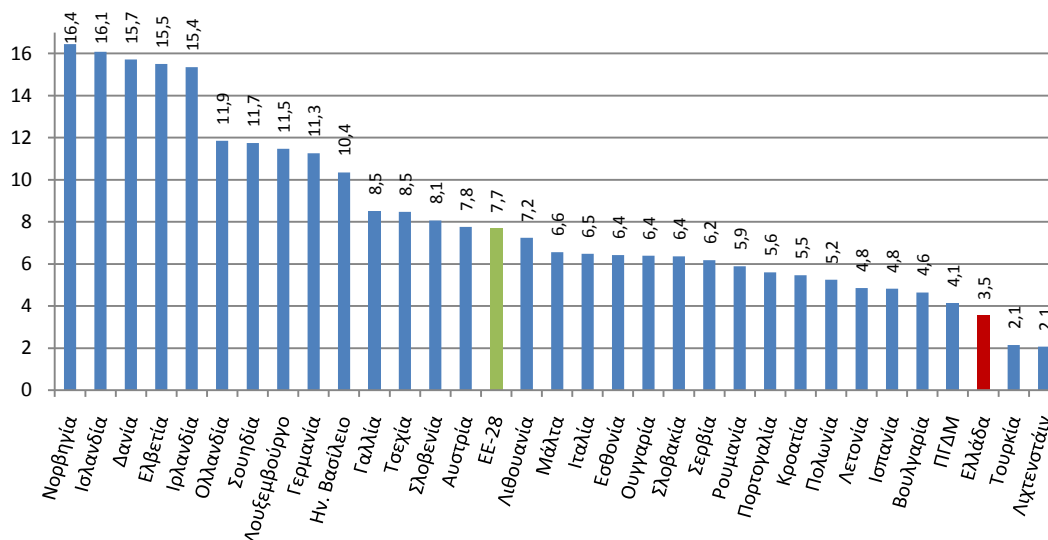

Πόσοι Νοσηλευτές και Μαιές θα Απασχοληθούν στην Ελληνική Οικονομία το 2020;

Το νοσηλευτικό προσωπικό αλλά και οι μαιές, αποτελούν βασικούς παραγωγικούς συντελεστές στον κλάδο της υγείας. Ωστόσο, στην ελληνική οικονομία παρατηρείται ελλιπής στελέχωση τους με δυσάρεστα επακόλουθα στην ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας (Διαγράμματα 1 και 2). Η ελλιπής αυτή στελέχωση έχει ως αποτέλεσμα να τίθεται σε κίνδυνο η υγεία των ασθενών αλλά και να δυσχεραίνεται κάθε προσπάθεια διαχείρισης και υλοποίησης οποιουδήποτε σχεδίου αλλαγής στον χώρο της υγείας.

Διεθνώς άλλωστε, η διάβρωση της παροχής ποιοτικών υπηρεσιών υγείας που σχετίζονται με ασφαλή αποτελέσματα στην υγεία του ασθενή και ικανοποίηση των προσδοκιών του, αποδίδεται άμεσα στην έλλειψη νοσηλευτών.

Διάγραμμα 1. Αριθμός νοσηλευτών και μαιών ανά 1.000 κατοίκους (2009)

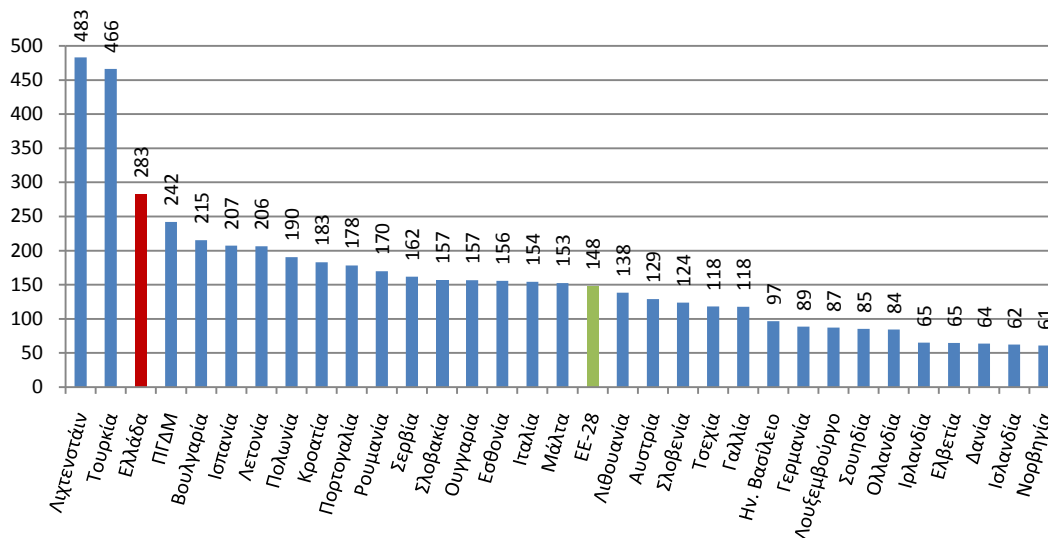
Πηγή: Eurostat (κωδικός: hlth_rs_prsrg).

Σημείωση: Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για την ελληνική οικονομία, ώστε να μπορέσει να γίνει αντιδιαστολή με άλλες χώρες, είναι το 2009.

Όπως φαίνεται και στο Διάγραμμα 1, η Ελλάδα παρουσιάζει το χαμηλότερο αριθμό νοσηλευτών και μαιών ανά 1.000 κατοίκους (3,5 νοσηλευτές και μαιές) μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28 (ΕΕ-28), παρουσιάζοντας μάλιστα σημαντική

απόκλιση από το μέσο όρο της ΕΕ-28 (7,7 νοσηλευτές και μαίες). Μάλιστα ο αριθμός αυτός κρίνεται ιδιαίτερα μικρός όταν κάποιος αναλογιστεί τους αντίστοιχους αριθμούς για χώρες όπως η Νορβηγία (16,4), η Ισλανδία (16,1), η Δανία (15,7), η Ελβετία (15,5) και η Ιρλανδία (15,4).

Διάγραμμα 2. Αριθμός ατόμων που αντιστοιχούν ανά νοσηλευτή ή μαία (2009)

Πηγή: Eurostat (κωδικός: hlth_rs_prsrg).

Η προβληματική κατάσταση στην Ελλάδα, είναι εμφανής και από την παρατήρηση του αριθμού των κατοίκων που αντιστοιχούν ανά νοσηλευτή ή μαία (Διάγραμμα 2). Στην Ελλάδα, ο αριθμός αυτός είναι 283 άτομα ανά νοσηλευτή ή μαία, όταν ο αντίστοιχος αριθμός για το μέσο όρο της ΕΕ-28 είναι 148 άτομα και για χώρες όπως η Νορβηγία, η Ισλανδία, η Δανία, η Ελβετία και η Ιρλανδία κυμαίνεται μεταξύ 61 και 65 ατόμων.

Πέρα όμως από την έλλειψη νοσηλευτικού προσωπικού και μαιών, παρατηρείται και άνιση κατανομή τους στις μονάδες υγείας των γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας (Πίνακας 1).

Πίνακας 1. Απασχόληση νοσηλευτών και μαιών στην ελληνική οικονομία ανά περιφέρεια (2009)

	Σύνθεση απασχόλησης ανά περιφέρεια	Αριθμός νοσηλευτών και μαιών ανά 1.000 κατοίκους	Αριθμός κατοίκων ανά νοσηλευτή και μαιά
Ανατολική Μακεδονία	4,7%	3,1	325
Κεντρική Μακεδονία	19,1%	3,9	256
Δυτική Μακεδονία	1,9%	2,6	390
Θεσσαλία	6,6%	3,6	279
Ήπειρος	4,3%	4,8	206
Ιόνια Νησιά	1,3%	2,2	455
Δυτική Ελλάδα	5,0%	2,7	373
Στερεά Ελλάδα	2,0%	1,4	694
Πελοπόννησος	3,3%	2,3	443
Αττική	43,7%	4,3	235
Βόρειο Αιγαίο	1,2%	2,5	406
Νότιο Αιγαίο	1,5%	2,0	509
Κρήτη	5,4%	3,5	282
Σύνολο	100%	3,5	283

Πηγή: Eurostat (κωδικός: hlth_rs_prsrg).

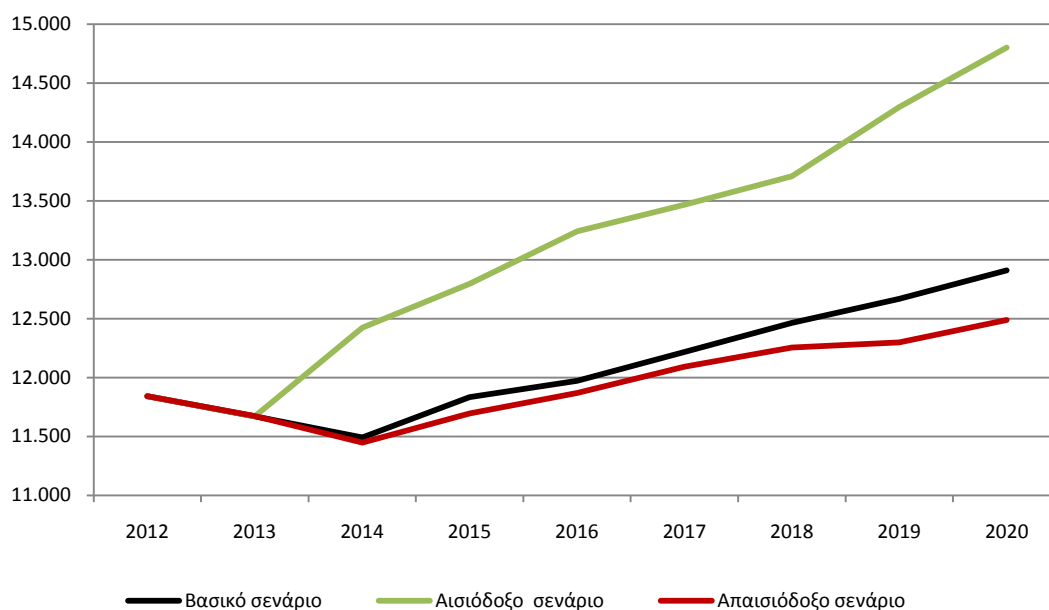
Η περαιτέρω ανάλυση των διαθέσιμων στοιχείων αναδεικνύει τη συγκέντρωση των παραγόντων παροχής νοσοκομειακής φροντίδας υγείας στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής με αντίστοιχη ένδεια στις περιφέρειες. Η Αττική συγκεντρώνει το 43,7% της συνολικής απασχόλησης, ενώ περιοχές όπως το Βόρειο Αιγαίο και τα Ιόνια Νησιά μόλις το 1,2% και 1,3% αντίστοιχα. Έτσι, ενώ στην Αττική αντιστοιχούν 4,3 νοσηλευτές και μαιές ανά 1.000 κατοίκους και 235 κάτοικοι ανά νοσηλευτή ή μαιά, στη Στερεά Ελλάδα αντιστοιχούν μόλις 1,4 νοσηλευτές και μαιές ανά 1.000 κατοίκους και 694 κάτοικοι ανά νοσηλευτή ή μαιά. Αυτό συνεπάγεται την ποιοτική υποβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας στην πρωτεύουσα (π.χ. λίστες αναμονής, έλλειψη κρεβατιών), τη σπατάλη διαθέσιμων παραγωγικών συντελεστών στην περιφέρεια, αλλά και την έλλειψη εμπιστοσύνης από μέρους των ασθενών (Καθαράκη, 2006).

Το βασικό ερώτημα όμως, που αφορά το μέλλον, είναι το πώς αναμένεται να μεταβληθεί η απασχόληση των νοσηλευτών και μαιών στην ελληνική οικονομία μέχρι το 2020.

Απάντηση στο ερώτημα αυτό δίνει μια [μεθοδολογία](#), μέσω της οποίας αναπτύσσεται ένα νέο μοντέλο για την ελληνική οικονομία. Το μοντέλο αυτό παρέχει εκτιμήσεις για

τα βασικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, μέχρι το 2020, για τρία σενάρια: ένα βασικό, ένα αισιόδοξο και ένα απαισιόδοξο. Τα αποτελέσματα του μοντέλου αυτού σε συνδυασμό με τη χρήση Πινάκων Εισροών-Εκροών αποτελούν τη βάση για την πρόβλεψη της απασχόλησης στην ελληνική αγορά εργασίας μέχρι το 2020. Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί ξανά στο παρελθόν αντίστοιχου βάθους ανάλυση για την ελληνική αγορά εργασίας). Ενδεικτικά είναι τα Διαγράμματα 3 και 4.

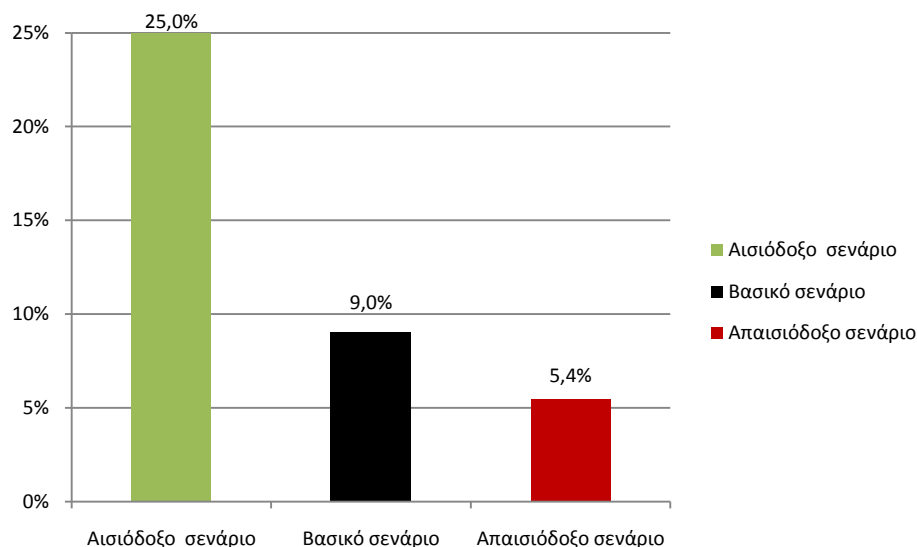
Διάγραμμα 3. Αριθμός νοσηλευτών και μαιών που αναμένεται να απασχολούνται στην ελληνική οικονομία μέχρι το 2020

Πηγή: Petrakis P.E. (Ed.) (2014) *The Rebirth of the Greek Labor Market. Building Toward 2020. After the Global Financial Meltdown*, Palgrave MacMillan.

Σημείωση: Για περισσότερες πληροφορίες πατήστε [εδώ](#).

Διάγραμμα 4. Μεταβολή στην απασχόληση νοσηλευτών και μαιών το 2020 σε σχέση με το 2012

Πηγή: Petrakis P.E. (Ed.) (2014) The Rebirth of the Greek Labor Market. Building Toward 2020. After the Global Financial Meltdown, Palgrave McMillan.

Σημείωση: Για περισσότερες πληροφορίες πατήστε [εδώ](#).

Ο αριθμός των νοσηλευτών και μαιών στην Ελλάδα, σύμφωνα με το βασικό σενάριο, αναμένεται να αυξηθεί κατά 9% έως το 2020, δηλαδή από 11.842 το 2012 σε 12.909 το 2020. Μάλιστα, σύμφωνα με το σενάριο αυτό, το οποίο έχει τις μεγαλύτερες πιθανότητες να συμβεί, τα τελευταία δύο έτη (2012-2013) παρατηρείται μια μείωση στον αριθμό των νοσηλευτών και μαιών, κατάσταση η οποία θα αναστραφεί μετά το 2015.

Αντίστοιχα, σύμφωνα με το αισιόδοξο σενάριο, ο αριθμός των νοσηλευτών και μαιών αναμένεται να αυξηθεί κατά 25% από το 2012 έως το 2020, δηλαδή να φτάσει στους 14.800. Στο σενάριο αυτό, σε αντίθεση με το βασικό και το απαισιόδοξο σενάριο, αναμένεται αύξηση του αριθμού των νοσηλευτών και μαιών το 2014. Τέλος, σύμφωνα και με το απαισιόδοξο σενάριο αναμένεται αύξηση των νοσηλευτών και μαιών κατά 5,4% από το 2012 έως το 2020, οπότε θα έχουμε 12.487 νοσηλευτές και μαίες.

Καυκά Κυριακή

Οικονομολόγος

Υπ. Διδάκτορας Πανεπιστημίου Αθηνών

